

BŪVNICĪBAS VALSTS KONTROLES BIROJS

GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS PAR 2019. GADU

RĪGA 2020

Esi sveicināts, lasītāj!

Ir noslēdzies vēl viens piesātināts un dinamisks gads. Mums tas ir nesis daudz izaicinājumus un prasījis lielu enerģiju, bet vienlaikus sniedzis arī lielu gandarījumu par paveikto.

Kopā ar nozari nodrošinājām digitālu būvniecības procesa dokumentācijas apriti. Digitalizācija ir ceļš uz produktivitātes kāpināšanu, skaidriem un caurspīdīgiem procesiem. Man ir patiess prieks, ka Būvniecības informācijas sistēmas attīstība parāda, ka, strādājot kopā, mēs varam daudz ko paveikt. Esam vieni no pirmajiem, kas pilnībā nodrošinājuši digitālo būvniecības

procesa dokumentācijas apriti - no ieceres līdz būves pieņemšanai ekspluatācijā. Sistēmas izstrāde, platformas veidošana ir tikai viens no priekšnosacījumiem nākotnes veidošanā. Pārmaiņas ir nepieciešamas gan procesos, gan darbībās.

Pilnveidotas arī Biroja sākotnējās funkcijas – būvju un būvdarbu kontroles nodrošināšana. Tā piemēram, ir izstrādāts būvobjektu riska noteikšanas algoritms, kas ļaus uz riska vadības principiem īstenot būvdarbu kontroli un kļūs par efektīvu rīku funkciju nodrošināšanai. Turpināsim attīstīt Būvniecības informācijas sistēmu, pilnveidojot esošos un ieviešot jaunus procesus sadarbībā ar Jums.

2020. gadā mūs sagaida ne mazāki izaicinājumi – esam uzsākuši un drīzumā pārņemsim enerģētikas politikas administrēšanas funkcijas. Mūsu jaunie izaicinājumi būs izveidot energoefektivitātes, degvielas un obligātā iepirkuma tirgus uzraudzību, tai skaitā, pilnveidojot un uzlabojot arī informācijas sistēmas, kas nāk līdz ar jaunajām funkcijām.

Ceļā uz virsotnēm un turpinām paļauties uz Jūsu katra atbalstu!

Ar cieņu

Svetlana Mjakuškina

Būvniecības valsts kontroles biroja direktore

SATURS

I. Vispārīgā daļa	4
1. Biroja darbības pilnvarojums	4
2. Birojā īstenotie darbības virzieni	4
II. Biroja darbības pārskats	5
1. Publisku ēku ekspluatācijas kontrole	5
2. Būvdarbu kontrole un būvju pieņemšana ekspluatācijā	7
3. Būvvaldes funkcija	10
4. Būvekspertu novērtēšana un patstāvīgās prakses uzraudzība	11
5. Būvniecības informācijas sistēmas uzturēšana, pilnveide un attīstība	14
III. Personāls un finanšu resursi	23
1. Biroja struktūra, cilvēkresursi un atbalsta funkcija	23
2. Iekšējās kontroles sistēma	25
3. Biroja valsts budžeta programmu daļa	28
IV. Komunikācija ar sabiedrību	30
V. Nākamajā gadā plānotie pasākumi	33
Pielikums	34

I. Vispārīgā daļa

1. Biroja darbības pilnvarojums

Būvniecības valsts kontroles birojs (turpmāk – Birojs) ir ekonomikas ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Ekonomikas ministrs Biroja pārraudzību īsteno ar Ekonomikas ministrijas starpniecību.

Biroja funkcijas un uzdevumi ir noteikti Ministru kabineta 2014.gada 30.septembra noteikumos Nr.576 "*Būvniecības valsts kontroles biroja nolikums*", kur Birojs nodrošina būvniecības valsts kontroli normatīvajos aktos noteiktajā apjomā, administrē enerģētikas politiku, kā arī īsteno citas Būvniecības likumā, Enerģētikas likumā, Energoefektivitātes likumā, Elektroenerģijas tirgus likumā, Biodegvielas likumā, likumā "Par atbilstības novērtēšanu" un likumā "Par zemes dzīlēm" Birojam noteiktās funkcijas un uzdevumus.

Biroja darbības mērķis ir atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei nodrošināt kvalitāti un drošību būvniecības jomā, kā arī nodrošināt enerģētikas politikas īstenošanu. Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, Birojs savā Stratēģijā 2017.-2019.gadam ir izvirzījis galvenos Biroja darbības virzienus un noteicis galvenās Biroja prioritātes.

2. Birojā īstenotie darbības virzieni

1. publisku ēku ekspluatācijas uzraudzība;
2. būvdarbu valsts kontrole un būvju pieņemšana ekspluatācijā;
3. būvvaldes funkcijas īstenošana attiecībā uz:

✓ Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestādes vai Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām nepieciešamo būvju būvniecību Aizsardzības ministrijas valdījumā vai turējumā esošajā nekustamajā īpašumā;

✓ uz tādu elektropārvaldes līniju būvniecības ieceri, kurai atbilstoši Teritorijas attīstības plānošanas likumā paredzētajam noteikts nacionālo interešu objekta statuss;

4. būvspeciālistu kompetences novērtēšana un pastāvīgās prakses uzraudzība būvekspertīzes specialitātē;

5. Būvniecības informācijas sistēmās (turpmāk – BIS) pārziņa un turētāja funkcijas:

✓ organizēt un vadīt valsts informācijas sistēmas darbību, uzturēt šīs sistēmas informācijas un tehnisko resursu funkcionalitāti, nodrošināt informācijas apriti un BIS funkcionalitātes attīstību;

✓ nodrošināt un uzturēt informāciju BIS reģistros;

✓ veikt būvuzņēmumu klasifikācijas iestādei un neatkarīgu ekspertu reģistra pārzinim noteiktos pienākumus.

II. Biroja darbības pārskats

1. Publisku ēku ekspluatācijas kontrole

Mērķis: Apzināt publisku ēku tehnisko stāvokli, konstatēt neatbilstības, informējot par to ēku īpašniekus un sabiedrību kopumā, tādējādi veicinot drošu ēku ekspluatāciju.

Esošās situācijas apraksts:

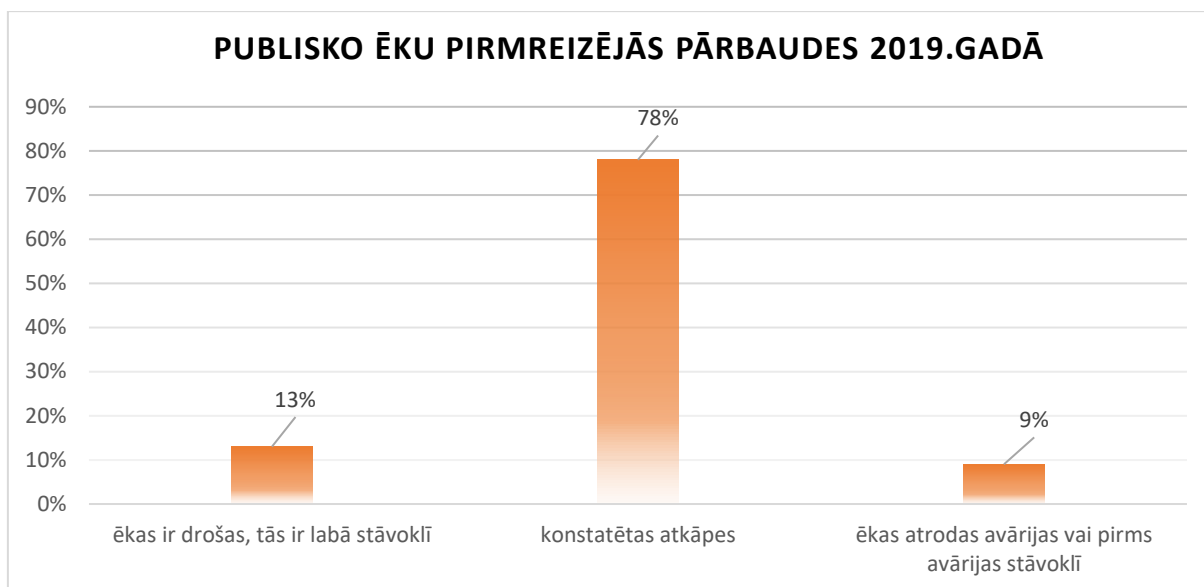
Birojs nodrošina publisku ēku, kurās paredzēts vienlaikus uzturēties vairāk nekā 100 cilvēkiem, ekspluatācijas uzraudzību. Ar Būvniecības likuma izmaiņām, kuras stājās spēkā ar 2017.gada 1.oktobri, Biroja uzraudzībā atrodas arī Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestādes vai Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām būvētās būves Aizsardzības ministrijas valdījumā vai turējumā esošajā nekustamajā īpašumā.

Kopā Birojam ir piekritīgas apmēram 10 000 publiskās ēkas. Kopš 2015.gada Birojs ir veicis 5 350 publisko ēku kontroli, no tām pirmreizējās kontroles veiktas 3 570 publiskajām ēkām.

2019.gadā publisko ēku ekspluatācijas uzraudzības ietvaros ir veiktas 929 pārbaudes, no tām 201 ir pirmreizējā, turklāt ir veiktas arī 698 dokumentārās pārbaudes, izanalizējot iesniegtos tehniskās apsekošanas atzinumus (turpmāk – TAA) un veicot priekšdarbus to integrēšanai BIS. Izvērtējot Birojā iesniegtajos TAA iekļauto informāciju, secināts, ka vairumā gadījumu ēkas atzītas par drošām, proti, 71% gadījumā ēkas atzītas par teicamā vai labā stāvoklī esošām un drošām. Nevienā no TAA ēkas kopējais tehniskais stāvoklis nav novērtēts kā avārijas vai pirmsavārijas stāvoklī esošs, bet 3% gadījumu atsevišķas ēkas konstrukcijas (galvenokārt, starpstāvu pārsegumi un jumta konstrukcijas) ir novērtētas kā pirmsavārijas vai avārijas stāvoklī esošas. Savukārt pārējos gadījumos konstatēti trūkumi ēkas mehāniskajā stiprībā un stabilitātē, un lietošanas drošībā, kas prasa rīcību no ēku īpašniekiem ar mērķi uzlabot ēkas tehnisko stāvokli.

Veicot iesniegto TAA izvērtēšanu, iezīmējas tendence, ka ēku īpašnieki Birojam iesniedz ne tikai periodiskās TAA, bet arī TAA, kas ir veiktas atsevišķām ēkas konstrukcijām. No visiem iesniegtajiem TAA aptuveni 22% gadījumos būvspeciālists nav veicis ugunsdrošības risinājumu novērtējumu, 2% gadījumos atsevišķi nav vērtēta ēkas atbilstība lietošanas prasībām un 12% gadījumos ir konstatēts neapmierinošs vai daļēji apmierinošs atsevišķu nesošo konstrukciju stāvoklis (izvērtējot bojājumu raksturu, Birojs ir veicis arī administratīvās darbības - pamatojoties uz būvinspektora atzinumā konstatēto, ir pieņēmis kādu no Būvniecības likuma 21.panta septītajā daļā minētajiem lēmumiem). Nevienā

no TAA ēkas kopējais tehniskais stāvoklis nav novērtēts kā avārijas vai pirmsavārijas stāvoklī esošs. Ņemot vērā, ka periodiskās apsekošanas ietvaros ir jānovērtē ēkas mehāniskā stiprība un stabilitāte, ēkas lietošanas drošība, kā arī jau esošie ugunsdrošības risinājumi, Birojs TAA izvērtēšanas ietvaros sazinās ar ēkas īpašniekiem un būvspeciālistiem, norādot uz nepietiekamo TAA apjomu.

Avots: Biroja dati

Atzīmējams, ka 2019.gadā viens no objektu atlases kritērijiem bija būves kadastrālā lieta, kas vecāka par 2002.gadu, kur pārbaužu ietvaros bojājumi, kas saistīti ar mehānisko stiprību un stabilitāti, ir konstatēti 174 ēkām (90%), lietošanas drošības riski ir identificēti praktiski visām ēkām, un patvaļīgā būvniecība ir fiksēta 164 publiskajās ēkās (85%).

Pārskata periodā kopumā sagatavoti 327 lēmumi, no tiem 151 lēmums pieņemts par bīstamības un patvaļīgās būvniecības seku novēršanu (28 gadījumos par bīstamības novēršanu ēkas mehāniskajā stiprībā un stabilitātē, savukārt pārējie lēmumi par patvaļīgās būvniecības seku novēršanu – no tiem 74 gadījumos patvaļīgā būvniecība skar arī ēkas nesošās konstrukcijas). Biroja pieņemto lēmumu izpildes termiņi, kas nosaka pienākumu ēku īpašniekiem novērst bīstamību vai patvaļīgās būvniecības sekas, piemēroti, pamatojoties uz konstatēto pārkāpumu ietekmes uz konkrēto ēku konstruktīvo noturību un to lietotāju un garāmgājēju drošību: gadījumos, kad nepieciešama nekavējoša rīcība (ēkas konservācija), Birojs nosaka īsu termiņu neatliekamo pasākumu veikšanai (ne ilgāk par 3 mēnešiem), savukārt turpmāko darbību – pārbūves būvprojekta saskaņošanai un attiecīgu būvdarbu veikšanai (galvenokārt, nesošo konstrukciju pastiprināšanai) – vidēji vienu gadu. Līdzīga prakse tiek

izmantota arī gadījumos par patvaļīgās būvniecības seku novēršanu - termiņš attiecīgās būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādei un saskaņošanai tiek noteikts, pamatojoties uz nepieciešamās būvniecības ieceres veidu un veikto būvdarbu ietekmes uz ēkas drošumu.

Veicot uzsākto administratīvo lietu kontroli pār iepriekšējā pārskata periodā izdotajiem lēmumiem, Birojs sagatavojis 176 lēmumus, izvērtējot Birojā iesniegto ēkas īpašnieku informāciju par lēmumu izpildes gaitu.

Ēkas īpašnieks ir atbildīgs par ēkas un tās elementu uzturēšanu ekspluatācijas laikā, lai ēka un tās elementi ekspluatācijas laikā atbilstu šādām būtiskām prasībām: mehāniskā stiprība un stabilitāte, ugunsdrošība, higiēna, nekaitīgums un vides aizsardzība, lietošanas drošība un vides pieejamība, akustika (aizsardzība pret trokšņiem), energoefektivitāte un ilgtspējīga dabas resursu izmantošana.

Lai novērtētu ēkas tehnisko stāvokli tās ekspluatācijas laikā, ēkas īpašniekam ir pienākums reizi 10 gados veikt ēkas periodisko tehnisko apsekošanu, piesaistot sertificētu būvspeciālistu tehniskās apsekošanas atzinuma sagatavošanai. Šāda novērtējuma mērķis ir sabiedrības drošības paaugstināšana – nodrošināt, ka tiek veikti regulāri drošības novērtējumi (tehniskā apsekošana), savlaicīgi iegūstot informāciju par ēkas tehnisko stāvokli un savlaicīgi novēršot iespējamo apdraudējumu sabiedrības drošībai.

2. Būvdarbu kontrole un būvju pieņemšana ekspluatācijā

Mērķis: Pilnveidot būvdarbu kontroli un būvju pieņemšanu ekspluatācijā.

Esošās situācijas apraksts:

Birojs nodrošina šādu būvju būvdarbu valsts kontroli:

a) jaunu publisku ēku būvniecība un pārbūve, kurās paredzēts vienlaikus uzturēties vairāk nekā 100 cilvēkiem;

b) būves, kuru paredzētajai būvniecībai atbilstoši likuma "Par ietekmes uz vidi novērtēšanu" 4.panta pirmās daļas 1.punktam piemērota ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra;

c) jaunas būves vai esošu būvju pārbūves, kuru ieceres iesniedzējs ir pašvaldība, ja publisku būvdarbu līguma līgumcena ir 1,5 miljoni *euro* vai lielāka;

d) tādu elektropārvades līniju būvniecības iecerēm, kurām atbilstoši Teritorijas attīstības plānošanas likumā paredzētajam noteikts nacionālo interešu objekta statuss;

e) Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestādes vai Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām būvēto būvju būvdarbu kontrole Aizsardzības ministrijas valdījumā vai turējumā esošajā nekustamajā īpašumā.

Aktivitāte	2017.gads	2018.gads	2019.gads
Veiktās būvdarbu kontroles (sagatavotie atzinumi)	785	530	503
Pieņemtās būves ekspluatācijā (akti)	111	159	254

Avots: Biroja dati

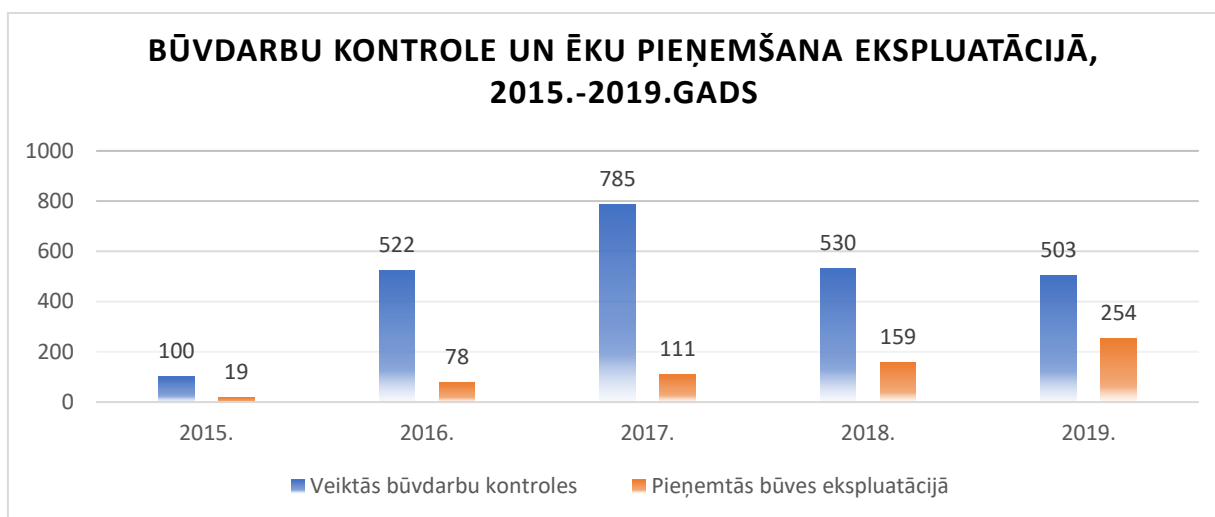
Birojs 2019.gadā nodrošināja būvdarbu kontroli 548 objektos, veicot 503 pārbaudes (sagatavoti atzinumi), tajā skaitā 254 objekti pieņemti ekspluatācijā.

Arī 2019.gadā saglabājusies būvniecības objektu skaita pieauguma tendence. Ir novērota pozitīva tendence attiecībā uz būvniecības procesa kvalitāti, tomēr joprojām vienas no biežāk fiksētajām neatbilstībām ir saistītas ar būvdarbu laikā veiktām atkāpēm no būvprojekta, kuras ietekmē būves nesošo konstrukciju mehānisko stiprību un stabilitāti. Piemēram, tiek iebūvēti citi būvizstrādājumi, kuriem nav atbilstību apliecinošās dokumentācijas, trūkst segto darbu akti, savukārt būvdarbi jau ir veikti pirms izmaiņu būvprojekta izstrādes, kā arī ekspertīzes slēdziena saņemšanas. Rezultātā objektos tiek apturēti būvdarbi, kā arī rodas nepieciešamība veikt būves ekspertīzi, vai gadījumos, kad nav iespējams normatīvajos aktos saskaņot būvprojekta izmaiņas, būve ir jāpārbūvē atbilstoši sākotnējam būvprojektam.

Birojs 2019.gadā 19 gadījumos ir pieņēmis lēmumus par būvdarbu apturēšanu visā objektā vai objekta daļā. Starp šādiem objektiem var minēt A.Deglava ielas satiksmes pārvadu un Brasas satiksmes pārvadu, kur būvdarbu apturēšanas iemesls bija nepienācīgā kvalitātē veiktā būves tehniskā apsekošana (izpēte) pirms būvprojekta izstrādes un attiecīgi būvprojekta risinājumu neatbilstība situācijai dabā.

2019.gadā iesniegtajos dokumentos konstatēto nepilnību dēļ tika sagatavoti 45 lēmumi par objekta pieņemšanas ekspluatācijā termiņa pagarināšanu. Pagarinājuma iemesli - nav iesniegti visi nepieciešamie dokumenti, piemēram, atzinumi no institūcijām, kas izsniegušas tehniskos noteikumus, ēkas vai tīklu ģeodēziskais izpildmērījums, inventarizācijas lietas neesamība vai neatbilstība būvprojekta risinājumam, lai ierosinātu objekta nodošanu. Pieņemti 4 lēmumi par atteikumu pieņemt objektu ekspluatācijā (vienā gadījumā internāta pacēlājs bija izbūvēts, neievērojot normatīvo aktu prasības, un nebija iesniegta visa nepieciešamā izpilddokumentācija; otrā gadījumā objektā nebija pabeigti būvdarbi – fasādes apdare, teritorijas labiekārtojums, ēkas jumta metāla norobežojuma izbūve; trešajā gadījumā būvdarbi nebija pabeigti - nebija izbūvēts labiekārtojums un izbūvētas visas

apgaismojuma laternas; ceturtajā gadījumā atkārtoti nebija iesniegta visa nepieciešamā izpilddokumentācija).

Avots: Biroja dati

77 gadījumos veikti mērījumi būvdarbu kontroles jomā:

✓ 38 objektos, veicot instrumentālu dzelzsbetona kvalitātes kontroli – neatbilstības konstatētas 3 gadījumos;

✓ 35 objektos veikta metāla konstrukciju atbilstības novērtēšana un skrūvju savienojumu atbilstības kontrole - neatbilstības konstatētas 3 gadījumos;

✓ 4 objektos veikta koka konstrukciju kvalitātes kontrole – neatbilstības nav konstatētas.

Tāpat 71 objektā veikta tehniskās dokumentācijas izvērtēšana, tajā skaitā ēkas energoefektivitātes dokumentācija – neatbilstības konstatētas 24 gadījumos. Piemēram, tika konstatētas šādas neatbilstības:

- 1) ēkas energosertifikāta neatbilstība būvprojekta datiem;
- 2) nav ievēroti minimālie energoefektivitātes līmeņi un energoefektivitātes prasības ēkas norobežojošām konstrukcijām;
- 3) ēkas energosertifikāts (t.sk. pagaidu) nav izvietots publiskā ēkā apmeklētājiem redzamā vietā;
- 4) ēkas energosertifikāts nav reģistrēts BIS ēku energosertifikātu reģistrā.

Gada sākumā tika veiktas klientu aptaujas par būvdarbu kontroles un objektu pieņemšanas ekspluatācijā procesu. Aptauju mērķis bija noskaidrot klientu apmierinātību ar Biroja darbību būvdarbu kontroles jomā 2018. gadā, lai nākotnē pilnveidotu sniegto pakalpojumu kvalitāti. Aptaujās piedalījās plašs sadarbības partneru loks – ierosinātāji, būvuzraugi, būvdarbu veicēji un autoruzraugi, kopumā aptuveni 80 cilvēki.

Attiecībā uz Biroja īstenoto būvdarbu kontroli 78 % aptaujāto norādījuši, ka to vērtē kā labu vai ļoti labu. Atzīts, ka būvdarbu kontroles veicēji, īstenojot uzraudzību objektā, informējuši par pārbaudes mērķi un izskaidrojuši normatīvo aktu prasības. 95 % pēc kontroles ir informēti par pārbaudes rezultātiem.

Augstu tiek vērtēta arī Biroja īstenotā būvju pieņemšana ekspluatācijā – to par labu vai ļoti labu atzinuši 72 % klientu.

3. Būvvaldes funkcija

Mērķis: Pilnveidot būvvaldes funkciju, digitālajā vidē īstenojot saskaņošanas procesu (elektroniski).

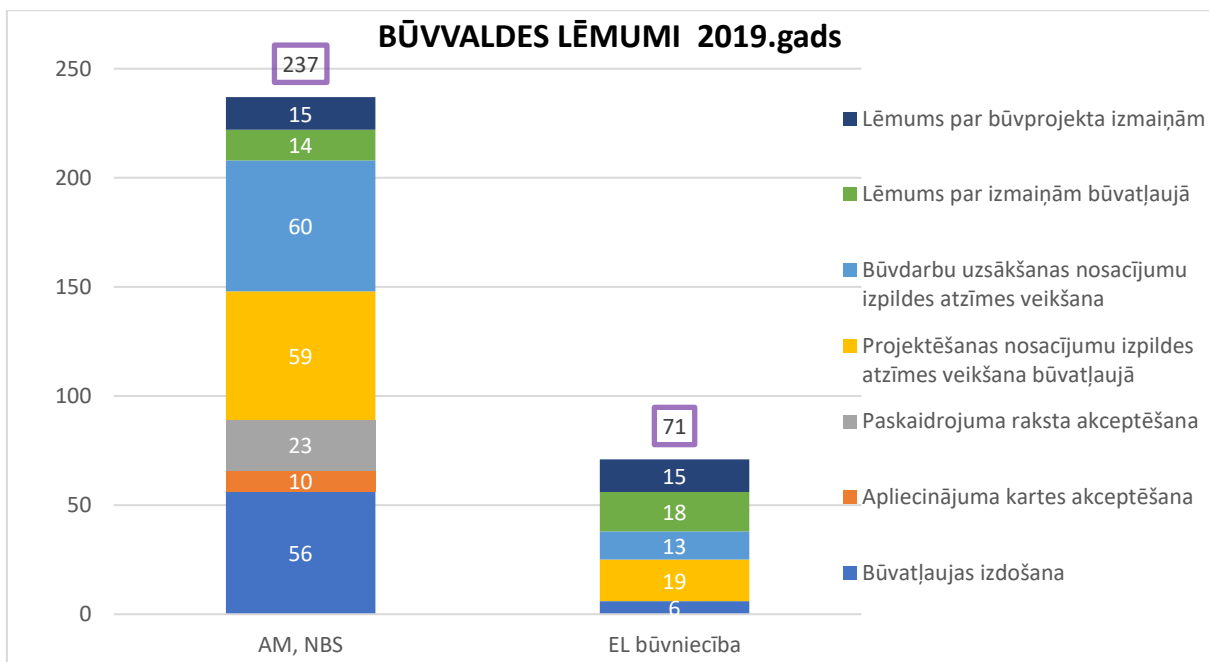
Esošās situācijas apraksts:

Kopš 2017.gada 10.jūlija Birojs veic būvvaldes funkciju attiecībā uz elektropārvades līniju (turpmāk – EL) būvju būvniecību, kurām ir noteikts nacionālo interešu objekta statuss, un kopš 2017.gada 1.oktobra attiecībā uz Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestādes vai Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām nepieciešamo būvju būvniecību Aizsardzības ministrijas valdījumā vai turējumā esošajā nekustamajā īpašumā.

Pārskata periodā Birojs, pildot būvvaldes funkciju saskaņā ar Būvniecības likumā noteikto, strādājis ar 145 būvniecības lietām un ir pieņēmis 308 lēmumus, no tiem:

✓ 237 lēmumus attiecībā uz Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestādes vai Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām nepieciešamo būvju būvniecību (56 - par būvatļaujas izdošanu, 10 - par apliecinājuma kartes akceptēšanu, 23 - par paskaidrojuma raksta akceptēšanu, 59 - par projektēšanas nosacījumu izpildes atzīmes veikšanu būvatļaujā, 60 - par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildes atzīmes veikšanu, 14 - par izmaiņām būvatļaujā, 15 - par būvprojekta izmaiņām);

✓ 71 lēmumu par EL būvniecību, kurām noteikts nacionālo interešu objektu statuss (6 - par būvatļaujas izdošanu, 19 - par projektēšanas nosacījumu izpildes atzīmes veikšanu būvatļaujā, 13 - par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildes atzīmes veikšanu, 18 - par izmaiņām būvatļaujā, 15 - par būvprojekta izmaiņām);

Avots: Biroja dati

✓ Izskatot būvniecības ieceres dokumentāciju padziļināti, tiek izvērtēti būvkonstrukciju risinājumi – veiktas 44 pārbaudes – neatbilstības konstatētas 5 gadījumos, tajā skaitā konstatēta neatbilstoša projektēšanas sagatavošanas darbu izpilde, piemēram, Latvijas – Igaunijas trešā 330 kV starpsavienojuma elektropārvades līniju 4 būvprojektos tika konstatēts, ka atsevišķos DZK daļas rasējumos (kopumā 87 balstiem) norādītā informācija nav pietiekama, lai gūtu pietiekamu apliecinājumu par nesošo konstrukciju nestspēju. Ģeotehniskā izpēte ir veikta seklāk nekā projektēts pāļu dziļums. Atbilstoši standarta LVS EN 1997-2:AC:2014 prasībām grunts izpēte jāveic vismaz 5 m zem konstrukcijas (pāļa gala). Rezultātā tika veikta papildu ģeotehniskā izpēte.

4. Būvekspertu novērtēšana un patstāvīgās prakses uzraudzība

Mērķis: Nodrošināt būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību būvekspertīzes specialitātē.

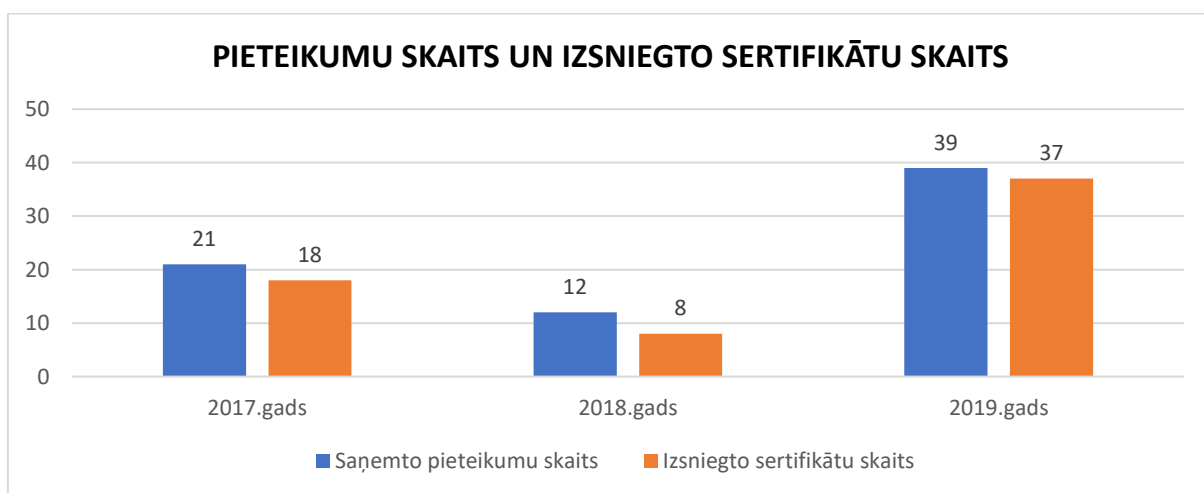
Esošās situācijas apraksts:

Kopš 2016.gada 1.janvāra Birojs atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17024 "Atbilstības novērtēšana. Vispārīgās prasības personu sertificēšanas institūcijām" (turpmāk – ISO/IEC 17024) prasībām veic būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību būvekspertīzes specialitātē.

Pārskata periodā atbilstoši 2019.gada 11.decembra akreditācijas lēmumam Nr.326/2019 Būvspeciālistu sertificēšanas nodaļai ir piešķirta

atkārtota akreditācija atbilstībai standarta ISO/IEC 17024 prasībām reglamentētajā akreditācijas sfērā. Akreditācijas darbības laiks ir līdz 2025.gada 7.janvārim. Akreditācijas sfēras paplašināšanas ietvaros ir pārskatīta un pilnveidota līdzšinējā sertifikēšanas kārtība būvekspertīzes specialitātē, par galvenajām vērtībām izvirzot sertifikēšanas procesa objektivitātes un neietekmējamības nodrošināšanu.

Laika periodā no 2016.gada līdz pārskata gada beigām ir saņemti 219 pieteikumi sertifikāta iegūšanai būvekspertīzes specialitātē un izsniegti 167 sertifikāti, no kuriem 82% ir izsniegti būvprojektu ekspertīzes darbības sfērā, savukārt 18% - būvju ekspertīzes darbības sfērā.

Avots: Biroja dati

Pārskata gadā sertifikēšanas procesa rezultātā ir pieņemti:

- ✓ 11 lēmumi par kompetences novērtēšanas termiņa pagarinājumu, pamatojoties uz to, ka pretendents nenokārtoja pirmreizējo kompetences pārbaudi;
- ✓ lēmums par kompetences neatbilstību, pamatojoties uz to, ka pretendents nenokārtoja atkārtoto kompetences pārbaudi (saņemts negatīvs eksaminācijas komisijas vērtējums);
- ✓ 3 lēmumi par lietas izbeigšanu, pamatojoties uz pretendenta iesniegumu;
- ✓ 1 lēmums par atteikumu uzaicināt uz kompetences pārbaudi, jo pretendenta profesionālā kvalifikācija neatbilst normatīvo aktu prasībām;
- ✓ 32 lēmumi par sertifikāta piešķiršanu, kopumā izsniedzot 37 sertifikātus 12 būvekspertīzes darbības sfērās.

Darbības sfēra	Izsniegto sertifikātu skaits 2019.gadā
Ēku konstrukciju būvprojektu ekspertīze	10
Ēku ekspertīze	6
Būvprojektu arhitektūras risinājumu ekspertīze	5
Elektroietaišu būvprojektu ekspertīze	4
Siltumapgādes, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu būvprojektu ekspertīze	3
Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu būvprojektu ekspertīze, ieskaitot ugunsdzēsības sistēmas	3
Ostu un jūras hidrotehnisko būvju būvprojektu ekspertīze	1
Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu ekspertīze	1
Pārvades gāzes un naftas apgādes sistēmu ekspertīze	1
Pārvades gāzes un naftas apgādes sistēmu būvprojektu ekspertīze	1
Sadales un lietotāju gāzes apgādes sistēmu ekspertīze	1
Ceļu būvprojektu ekspertīze	1

Avots: Biroja dati

Pārskata gadā saskaņā ar izstrādāto patstāvīgās prakses uzraudzības plānu ir veikta patstāvīgās prakses pirmreizējā pārbaude 145 sertificētajiem būvspeciālistiem. Uzraudzības ietvaros ir veikta informācijas pārbaude BIS, izvērtējot būvspeciālista atbilstību normatīvo aktu prasībām šādās pozīcijās:

- ✓ izglītības atbilstība;
- ✓ profesionālās pilnveides atbilstība;
- ✓ patstāvīgās prakses atbilstība;
- ✓ Sodu reģistrā iekļautā informācija attiecībā uz konstatētajiem pārkāpumiem.

Pārskata periodā izvērtētas 14 būvspeciālistu sagatavotās ekspertīzes, pamatojoties uz saņemto informāciju par iespējamiem profesionālās darbības pārkāpumiem, kā rezultātā pieņemti 2 lēmumi par brīdinājuma izteikšanu ēku konstrukciju būvprojektu ekspertīzes un ēku ekspertīzes darbības sfērās.

Pozīcija	2018.gads	2019.gads
Izvērtēto ekspertīzes atzinumu skaits	7	14
Pieņemto lēmumu par brīdinājuma izteikšanu skaits	2	2
Pieņemto lēmumu par sertifikāta darbības sfēras apturēšanu (uz iesnieguma pamata) skaits	1	1
Saņemto sūdzību skaits par iespējamiem būvspeciālistu pārkāpumiem	10	19

Avots: Biroja dati

Kopumā pārskata periodā ir saņemtas 19 sūdzības par iespējamiem būvspeciālistu pārkāpumiem.

Sūdzību izvērtēšanas rezultātā konstatēts, ka 14 gadījumos sūdzībā norādītās neatbilstības ir novērstas ar būvspeciālista skaidrojumiem un nav saistītas ar būtiskiem normatīvo aktu vai ētikas kodeksa pārkāpumiem, savukārt 2 gadījumos ir konstatēti būtiski būvspeciālista profesionālās darbības pārkāpumi, par kuriem pieņemts lēmums par brīdinājuma izteikšanu.

Lai novērtētu sertificēto ekspertu sadarbību ar Biroja Būvspeciālistu sertificēšanas nodaļu, pārskata periodā veikta sertificēto būvekspertu aptauja, kurā piedalījās 51 būvekspertīzes specialitātē sertificēts būvspeciālists. Attiecībā uz Būvspeciālistu sertificēšanas nodaļas darbību īpaši tika izcelta Biroja darbinieku atsaucība – to kā augstu ir norādījuši 54% aptaujāto būvspeciālistu, norādot, ka saziņas laikā darbinieki sniedz nepieciešamo atbalstu.

5. Būvniecības informācijas sistēmas uzturēšana, pilnveide un attīstība

Mērķis: Pilnveidot BIS, izveidojot ērtu būvniecības procesu digitālajā vidē.

Esošās situācijas apraksts:

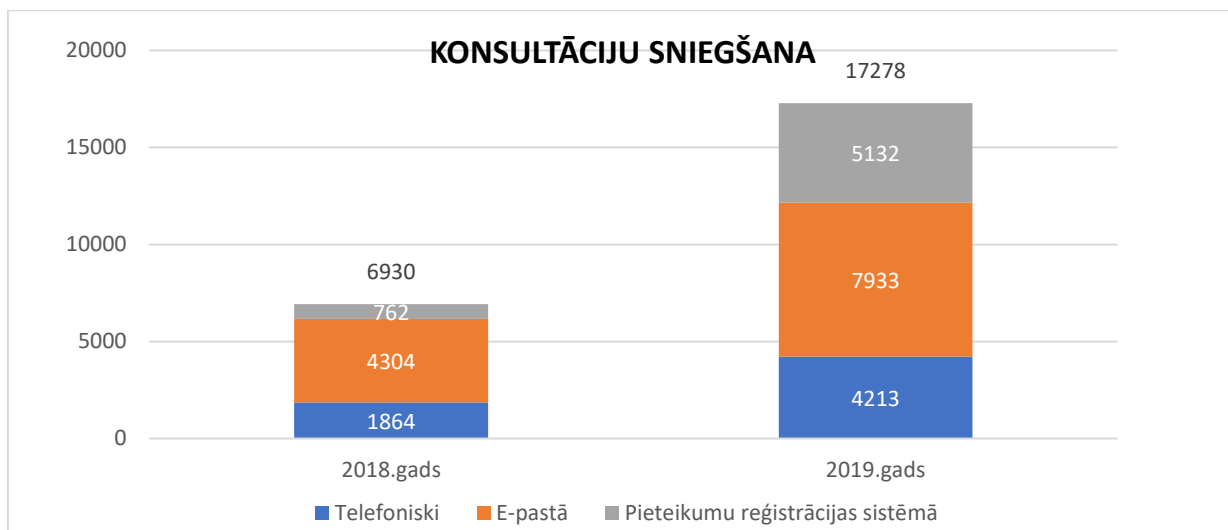
Sākot ar 2017.gada 1.janvāri Birojs pilda BIS pārziņa funkciju, kas tika pārņemta no Ekonomikas ministrijas. Administratīvā sloga mazināšanai un uzņēmējdarbības vides uzlabošanai būvniecībā 2019.gadā tika nodrošināta:

Būvniecības informācijas sistēmas uzturēšana

Birojs nodrošina BIS lietotājiem tehnisko atbalstu un sniedz konsultācijas par BIS funkcionalitāti. Atbalsts tiek nodrošināts gan telefoniski (atsevišķa telefona līnija), gan e-pastā (BIS atbalsta dienesta vienotā e-pasta adrese), gan, izmantojot BIS pieteikuma reģistrācijas sistēmu.

2019.gadā BIS atbalsta dienests ir atbildējis uz pieprasījumiem vai sniedzis konsultācijas kopā 17 280 reizes (salīdzinājumā ar 2018.gadu - pieaugums par 150%):

- ✓ Telefoniski – 4213 (salīdzinājumā ar 2018.gadu - pieaugums par 226%);
- ✓ E-pastā – 7933 (salīdzinājumā ar 2018.gadu - pieaugums par 184%);
- ✓ Pieteikumu reģistrācijas sistēmā – 5132 (salīdzinājumā ar 2018.gadu - pieaugums par 635%).

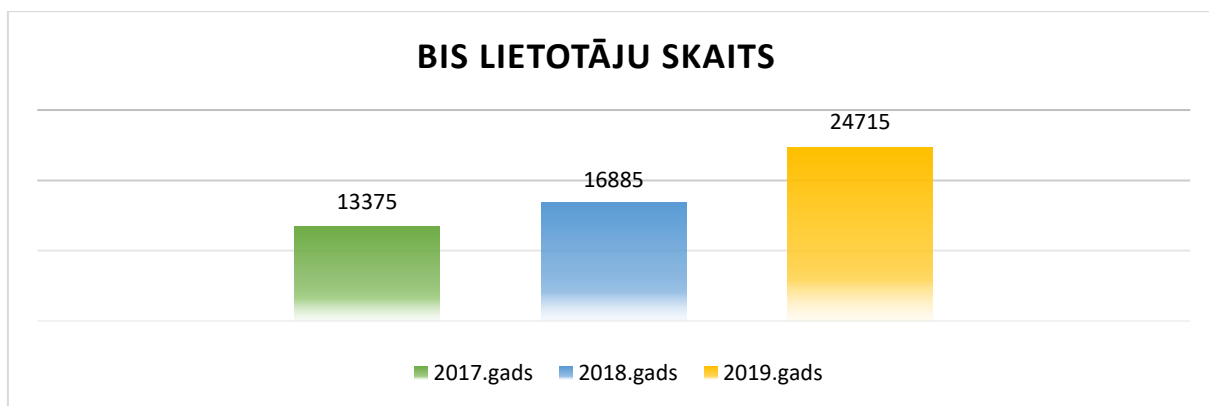

Avots: Biroja dati

2019.gadā tika realizēti vairāk kā 300 lietotāju ieteikumi un sistēmas pilnveidojumi. BIS atbalsta dienests notestēja 1299 pieteikumus, kuri bija saistīti ar jaunas funkcionalitātes ieviešanu un kļūdu labošanu.

Papildu ir ieviests vienotais BIS atbalsta dienesta tālruna numurs, kā rezultātā tika nodrošināta vienlaicīga vairāku zvanu saņemšana un lietotāju sadalīšana pa mērķu grupām.

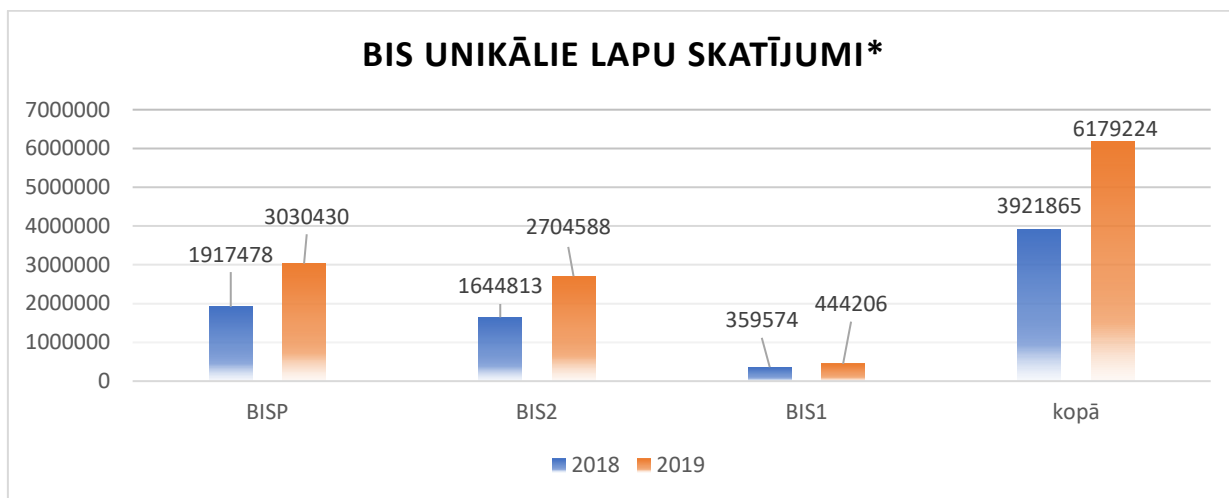
Ar katru gadu pieaug BIS lietotāju skaits, kur 2020.gadā līdz ar būvniecības procesa digitalizāciju paredzams būtisks reģistrēto lietotāju skaita pieaugums BISP (publiskā moduļa) lietotāju vidū. BIS lietotāju skaits 2019.gadā no 16 885 lietotājiem gada sākumā gada beigās sasniedza 24 715 lietotājus (pieaugums ir par ~46%).

Avots: Biroja dati

Papildus tam, BIS var lietot arī neregistrējoties, piemēram, lai apskatītu informāciju no kāda reģistra, iegūtu aktuālos statistikas rādītājus, iegūtu tekstuālo vai grafisko informāciju par būvniecības procesiem, līdz ar to faktiskais

lietotāju skaits ir daudz lielāks, piemēram 2019.gadā BIS unikālie lapu skatījumi pārsniedza 6 miljonus (57% pieaugums no 2019. gada sākuma):

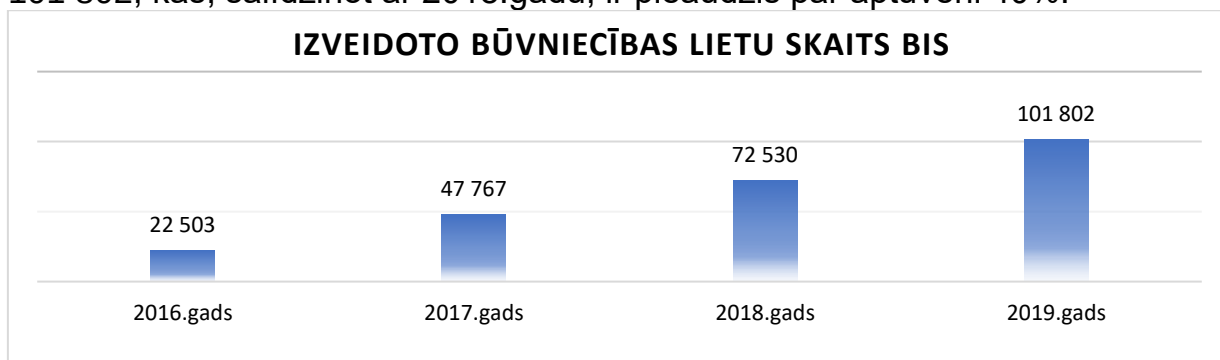
Avots: Google analytics

* BISP – BIS publiskais portāls, kur autorizēties un darboties var ikviens persona, kura ir iesaistīta būvniecības procesā, kā arī šajā sadaļā ir pieejama informācija par būvniecību visiem iedzīvotājiem.

BIS2 – BIS sadaļa, kur darba vietas ir nodrošinātas būvvaldēm un institūcijām, kuras pilda būvvaldes funkciju, tehnisko noteikumu izdevējiem un citām būvniecību kontrolējošām iestādēm.

BIS1 – BIS reģistru sadaļa, kur darbojas Būvniecības valsts kontroles birojs, būvspeciālistu un neatkarīgu ekspertu kompetences novērtēšanas iestādes, uzņēmumu energoauditori un neatkarīgi eksperti.

Kopējais izveidoto būvniecības lietu skaits BIS 2019.gadā sastāda 101 802, kas, salīdzinot ar 2018.gadu, ir pieaudzis par aptuveni 40%.

Avots: Biroja dati

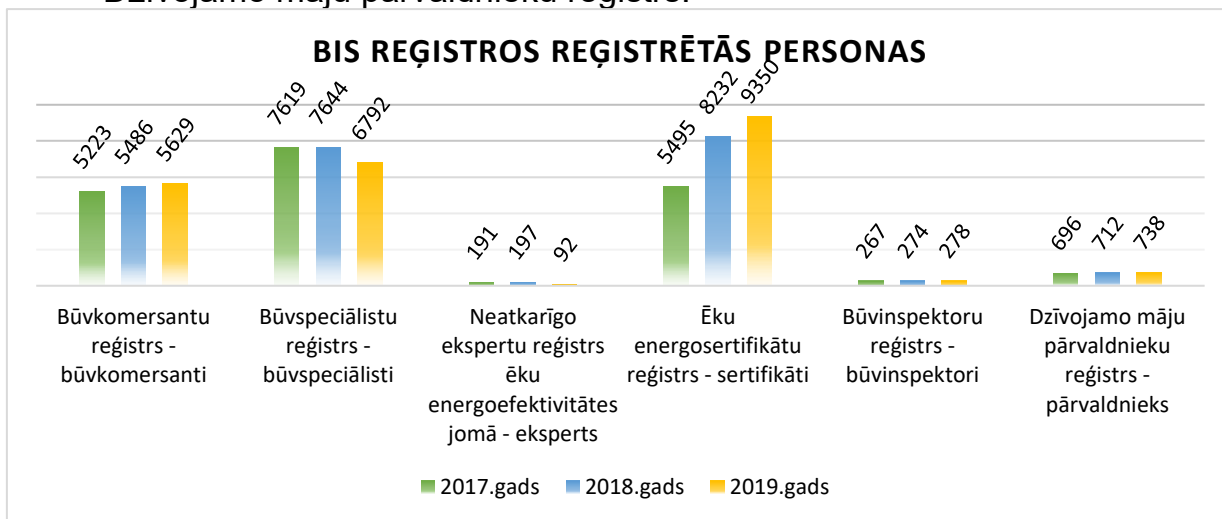
Kopā 2019.gadā tika apmācīti 10 745 BIS lietotāji, no tiem klātienē – 3 048, attālināti – 7697. Birojs 2019.gadā organizējis 244 pasākumus:

- ✓ ERAF projekta ietvaros – 32 pasākumi / apmācīti 438 lietotāji;
- ✓ Uzturēšanas ietvaros – 88 pasākumi / apmācīts 1041 lietotājs;
- ✓ nodrošināti 99 vebināru cikli ieceres iesniedzējiem, projektētājiem, tehnisko noteikumu izdevējiem un būvniekiem - apmācīti 7697 pārstāvji;
- ✓ nodrošināti 15 reģionālie semināri (Rīgā, Jelgavā, Ventspilī, Tukumā, Liepājā, Bauskā, Valmierā, Limbažos, Jēkabpilī, Rēzeknē un Daugavpilī) - 1434 dalībnieki;
- ✓ nodrošināti 10 klātienes apmācību semināri datorklasēs sertificētiem būvspeciālistiem - 103 pārstāvji.

BIS reģistru uzturēšana

Pastāvīgi tiek uzturēti 6 publiskie reģistri:

- ✓ Būvkomersantu reģistrs;
- ✓ Būvspeciālistu reģistrs;
- ✓ Neatkarīgo ekspertu reģistrs ēku energoefektivitātes jomā;
- ✓ Ēku energosertifikātu reģistrs;
- ✓ Būvinspektoru reģistrs;
- ✓ Dzīvojamo māju pārvaldnieku reģistrs.

Avots: Biroja dati

ERAF projekta ietvaros 2019.gadā uzsākta divu jaunu reģistru izstrāde – Uzņēmumu energoauditoru reģistrs un Uzņēmumu energopārskatu reģistrs.

Kopējais 2019.gadā klasificēto būvuzņēmumu skaits ir 2442. Pieņemti 2872 lēmumi par klases piešķiršanu, 217 lēmumi par klases atcelšanu, 392 lēmumi par kvalifikācijas pārtraukšanu, 604 lēmumi par kvalifikācijas klases grozīšanu. Dinamika klasificēto būvkomersantu skaitā pa klasēm:

Kvalifikācijas klase	Būvuzņēmumu skaits sadalījumā pa gadiem		
	2017.	2018.	2019.
1.klase	44	59	100
2.klase	63	77	77
3.klase	60	73	56
4.klase	807	1076	1375
5.klase	362	322	834

Avots: Biroja dati

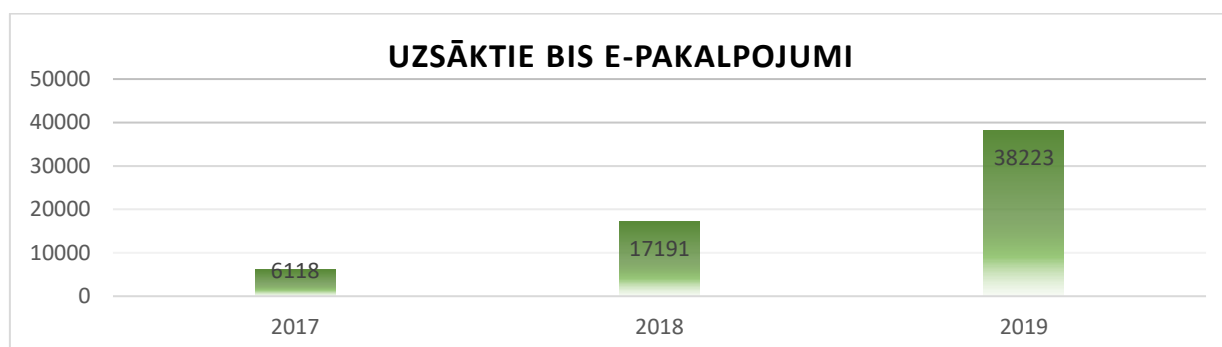
Elektronisko pakalpojumu pieejamība

Birojs 2019.gadā nodrošināja 39 veida e-pakalpojumus, kuri ir pieejami <https://www.latvija.lv>¹. Turklāt, attiecībā uz būvniecību BIS pieejami 55 e-pakalpojumi, sākot no ieceres iesniegšanas līdz būves nodošanai ekspluatācijā.

¹ veicot ierakstu meklēšanas logā: Būvniecības valsts kontroles birojs

Attiecībā uz BIS reģistriem pieejami vairāk kā 20 e-pakalpojumi, tajā skaitā dati no 6 reģistriem.

Uzsāktie e-pakalpojumi² 2019.gadā ir 38 223 (ieskaitot pilnvaras/deleģējumus), kas ir divas reizes vairāk kā iepriekšējā pārskata periodā.

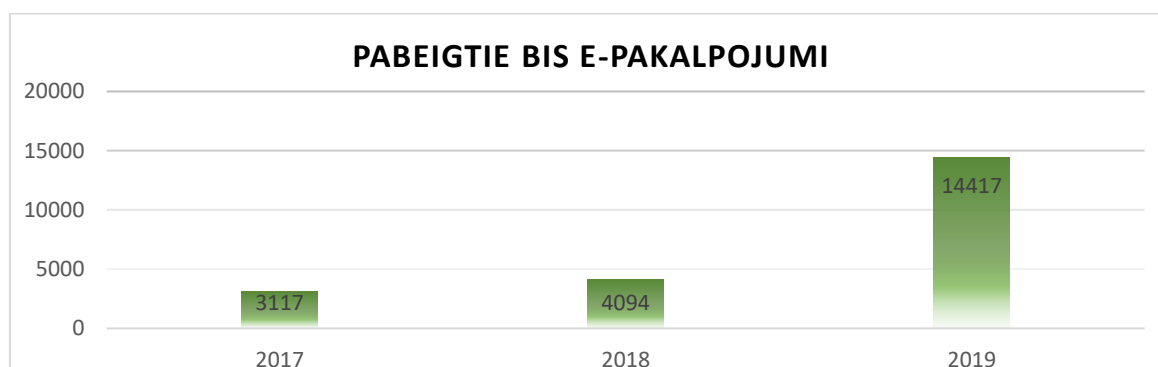
Avots: Tieto dati

Uzsākto BIS e-pakalpojumu TOP 5:

	2017.	2018.	2019.
Tehnisko noteikumu pieprasīšana	-	8211	17649
Pilnvaras/ deleģējumi	-	332	6659
Iesniegums informācijas iekļaušanai būvkomersantu reģistrā par būvkomersanta darbību un vidējo būvniecībā nodarbināto skaitu	4039	6004	6449
Iesniegums par ziņu izmaiņām būvkomersantu reģistrā	1059	1233	1434
Iesniegums komersanta reģistrācijai būvkomersantu reģistrā	297	501	564

Avots: Biroja dati

Pabeigtie e-pakalpojumi³ –14 417 (ieskaitot pilnvaras/ deleģējumus), kas ir 3,5 reizes vairāk kā iepriekšējā pārskata periodā:

Avots: SIA "Tieto Latvija" dati

² lietotājs ir uzsācis pakalpojuma izmantošanu, piemēram, ir uzsācis aizpildīt ieceres iesniegumu

³ lietotājs ir pabeidzis e-pakalpojumu, piemēram, ir iesniedzis būvvaldei ieceres iesniegumu

Pabeigto BIS e-pakalpojumu TOP 5:

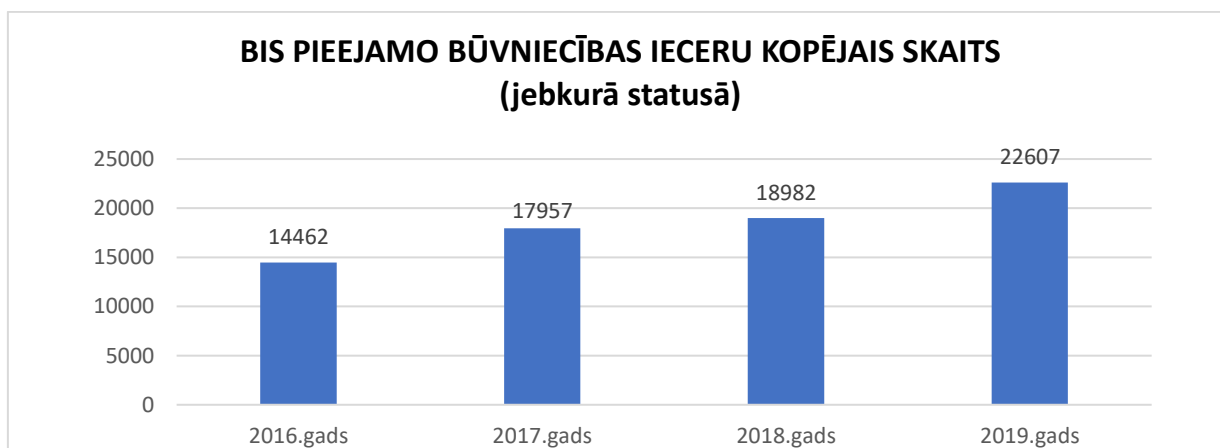
	2017.	2018.	2019.
Pilnvaras/ deleģējumi	-	308	6338
Iesniegums informācijas iekļaušanai būvkomersantu reģistrā par būvkomersanta darbību un vidējo būvniecībā nodarbināto skaitu	2581	3046	3248
Tehnisko noteikumu pieprasīšana	-	170	2421
Iesniegums par ziņu izmaiņām būvkomersantu reģistrā	243	264	359
Būvniecības iesniegums ēkai	-	9	337

Avots: Biroja dati

No visiem pieejamiem e-pakalpojumiem 2019.gadā visaktīvāk izmantotais e-pakalpojums, tāpat kā iepriekšējos gados - Ikgadējās informācijas atjaunošana būvkomersantu reģistrā, kur 65% (3257 no 5032) gadījumos iesniegumi iesniegti elektroniski, izmantojot BIS.

Būvniecības ieceru, kas iesniegts elektroniski BIS, skaits 2019. gadā būtiski palielinājies, jo uzlabota sistēmas funkcionalitāte ERAF projekta "Būvniecības procesu un informācijas sistēmas attīstība (1.kārta)" ietvaros. 2019.gada sākumā 3,74% būvniecības ieceres tika iesniegtas elektroniski, gada beigās pieaugums ir 471% (874 no 23347).

Pārejot uz pilnīgu būvniecības dokumentācijas digitalizāciju, kad ar 2020.gada 1.janvāri jaunu būvniecību varēs ierosināt tikai elektroniski BIS, nākamajā pārskata gadā būtiski palielināsies izmantoto būvniecības e-pakalpojumu skaits.

Avots: Biroja dati

BIS attīstība

2019.gadā ERAF projekta "Būvniecības procesu un informācijas sistēmas attīstība (1.kārta)" (turpmāk – Projekts) ietvaros tika veiktas šādas darbības:

Ar 2018.gada septembri tika uzsākta projekta 2.laidiena "Būvniecības procesa uzraudzības pilnveide" izstrāde, kuras darbi tika nodoti 2019.gada martā. 2.laidiena izstrāde ir sadalīta 6 sprintos, kopā tika organizētas 45 projekta darba grupas sēdes, kurās piedalījušies 488 dalībnieki, pārstāvēt 43 iestādes.

Ar 2019.gada martu tika uzsākta projekta 3.laidiena "Būvju ekspluatācijas uzraudzības pilnveide" izstrāde, kuras darbi tika nodoti 2019.gada septembrī. 3.laidiena izstrāde ir sadalīta 6 sprintos, kopā tika organizētas 12 projekta darba grupas sēdes, kurās piedalījušies 315 dalībnieki, pārstāvēt 10 iestādes.

Nemot vērā, ka pilnveidotajiem darbiem bija nepieciešami normatīvo aktu grozījumi, izstrādātie funkcionalitātes pilnveidojumi 2. un 3.laidienam BIS produkcijas vidē bija pieejami ar 2019.gada 1.oktobri.

Laidienu pilnveides ietvaros veiktie uzlabojumi:

- Būvdarbu gaita BIS publiskajā portālā (BISP):
 - ✓ Būvdarbu žurnāls un būvniecības lietu dokumenti būvdarbu laikā, kas iesniedzami elektroniski;
 - ✓ Detalizēto rasējumu pievienošana, saskaņošana būvniecības gaitā;
 - ✓ Atzinumu par būves gatavību elektroniskā pieprasīšana un saņemšana.
- Būvniecības uzraudzība:
 - ✓ Būvniecības apturēšana/ pārtraukšana, Atzinums par būves pārbaudi;
 - ✓ Objekta riska līmeņa noteikšana un analīze, Kadastrālās uzmērīšanas lieta, ATIS slānis kartē;
 - ✓ Sūdzību iesniegšana un izskatīšana.
- Nodošana ekspluatācijā:
 - ✓ Apliecinājuma par būves gatavību elektroniskā iesniegšana;
 - ✓ Pieņemšana ekspluatācijā, ekspluatācijas lietas izveidošanās.

4.laidiena funkcionalitātes pilnveidei notikušas 4 projekta darba grupas, kurās tika definētas prasības, veikti pilnveides darbi, nodrošināta demonstrēšana. Darba grupās kopumā 4.laidienam ir piedalījušies 62 pārstāvji, pārstāvēt 14 institūcijas. 4.laidiena ietvaros veicamie darbi tika sadalīti 2 sprintos. 2019.gada decembrī tika pabeigta funkcionalitātes pilnveide.

Laidiena "Būvspeciālistu datu pārvaldības pilnveide" ietvaros:

- ✓ izstrādāts jauns modulis rēķinu par gada uzraudzības maksu sagatavošanai, izmantojot Valsts informācijas sistēmu savienotāja (VISS) koplietošanas maksājuma moduli;
- ✓ pilnveidota funkcionalitāte būvspeciālistu patstāvīgās prakses ierakstu veikšanai;
- ✓ pilnveidota apziņošanas servisa funkcionalitāte, nodrošinot iespēju veikt procesos iesaistīto personu (piemēram, būvkomersantu) apziņošanu;

- ✓ paaugstināts pakalpojuma elektronizācijas līmenis, nodrošinot iespēju personām iesniegt un sertificējošai iestādei saņemt iesniegumus par sertifikāta saņemšanu elektroniskā veidā;
- ✓ elektroniskās saziņas uzlabojumi;
- ✓ meklēšanas funkcionalitātes uzlabojumi;
- ✓ būvspeciālista un sertificējošās iestādes darba vietas uzlabojumi;
- ✓ izglītības datu saņemšana no Valsts izglītības informācijas sistēmas (VIIS);
- ✓ datu par būvspeciālistiem un būvkomersantiem nodošana uz Elektronisko iepirkumu sistēmu (EIS);
- ✓ atvērto datu kopu publicēšana.

2019.gadā projekta ieviešanas un uzraudzības īstenošanai ir organizētas 4 BIS Konsultatīvās padomes sēdes, 3 Projekta valdes sēdes, 42 projekta vadības darba grupas sanāksmes, 38 projekta komandas sanāksmes un 48 projekta darba grupas sanāksmes.

Birojs 2019.gada vasarā sagatavoja un iesniedza Centrālajai finanšu līgumu aģentūrai (turpmāk – CFLA) projekta pieteikumu BIS attīstības 2.kārtai “Būvniecības procesu un IS attīstība 2.kārta”, un 2019.gada 26.novembrī parakstīja Vienošanos starp Biroju un CFLA par ERAF projekta 2.kārtas īstenošanu. 2019. gada 6.decembrī noslēgts arī līgums par BIS funkcionalitātes pilnveides un uzturēšanas darbiem ar SIA “Tieto Latvija”.

Projekta 2.kārtas mērķis ir kāpināt būvniecības procesa efektivitāti, nozares produktivitāti un veicināt informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanu būvniecības procesa un būves dzīves cikla pārvaldībā, uzlabot publiskās pārvaldes pakalpojumu pieejamību un nodrošināt valsts rīcībā esošu datu atkalizmantošanu, vienlaikus samazinot administratīvo slogu, ar būvniecības procesa organizēšanu saistītos izdevumus un laika patēriņu, kā arī uzlabojot pakalpojumu pieejamību.

Līdz šim 1.kārtas ietvaros veikti BIS pilnveides darbi, ļaujot jau šobrīd iesniegt būvniecības ieceri elektroniski, kuru izmantojuši jau vairāki projektētāji un ieceres 11 iesniedzēji. BIS pilnveides ietvaros izveidota uz lietotāju vajadzībām balstīta darba vide, kurā izveidota darba vieta ar pielāgotām darba plūsmām ieceres iesniedzējam, projektētājam, būvvaldēm, kontrolējošām institūcijām, tehnisko noteikumu izdevējiem, un iespēja nodrošināt piekļuvi pārējiem būvniecības procesa dalībniekiem, un visiem ar būvniecības lietu saistītām personām būtu vienota darba vide, un dokumenti pieejami vienuviet. Savukārt 2.kārtā plānots, ka tiks radīta jauna būvju lēmumu skaņošanas un pieņemšanas funkcionalitāte, nodrošinātas iepriekš nebijušas iespējas elektroniskās darba laika uzskaites datu izmantošanai būvuzraudzībā, izstrādāta BIS mobilo iekārtu lietotne un ieviesti citi būtiski jauninājumi. Tāpat tiks pilnveidots būvniecības ieceres iesniegšanas un saskaņošanas process,

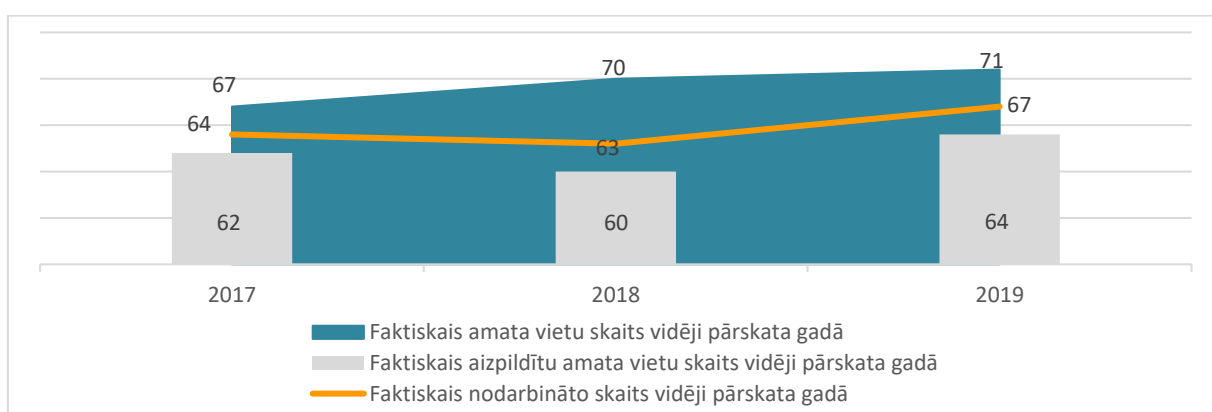
risku vadība uzraudzības procesa ietvaros, apziņošanas un informēšanas process, kā arī tiks nodrošināta iespēja iesniegt BIM izstrādātu projektu.

III. Personāls un finanšu resursi

1. Biroja struktūra, cilvēkresursi un atbalsta funkcija

2019.gada nogalē Birojā apstiprinātais amata vietu skaits ir 71, no tām 69 amata vietas ir patstāvīgas un 2 ir izveidotas uz ERAF projekta "Būvniecības procesu un informācijas sistēmas attīstība (1.kārta un 2.kārta)" īstenošanas laiku (tajā skaitā 41 ierēdņu amata vieta un 28+2 darbinieku amata vietas). Pamatojoties uz darba specifiku un nepieciešamību pēc dažādu kvalifikāciju ekspertiem, Birojs praktizē nepilnas slodzes nodarbināšanas modeli vecākā eksperta amatiem. Pārskata periodā Biroja funkcijas ir veikuši vidēji 67 darbinieki.

Biroja vidējais amata vietu skaits un vidējais nodarbināto skaits:

Avots: Biroja dati

2019.gadā Biroja kolektīvu papildināja 17 nodarbinātie, no tiem 8 valsts civildienesta ierēdņi un 9 darbinieki. Nodarbinātie amatā tika iecelti konkursa kārtībā, rūpīgā atlasē izvērtējot viņu kvalifikācijas atbilstību, darba pieredzi un izglītību.

Pārskata gadā, salīdzinājumā ar iepriekšējiem pārskata periodiem, tiesisko attiecību izbeigšanas jomā ir vērojama samazinājuma tendence. Minēto apliecina tas, ka 2019.gadā ar Biroju tiesiskās attiecības pārtrauca 11 nodarbinātie, par iemeslu tiesisko attiecību izbeigšanai minot nodarbinātā un darba devēja savstarpējo vienošanos vai paša uzteikumu.

Biroja nodarbināto mainības rādītāji:

Rādītājs	Skaits sadalījumā pa gadiem			
	2016.	2017.	2018.	2019.
Nodarbināto skaits, ar kuriem pārtrauktas darba tiesiskās/ civildienesta attiecības	28	15	23	11
Nodarbināto skaits, ar kuriem nodibinātas	30	10	25	17

darba tiesiskās/ civildienesta attiecības				
Personāla rotācijas koeficients*	0,84	0,39	0,76	0,44
Personāla aiziešanas koeficients**	0,40	0,23	0,36	0,17

Avots: IS "Horizon"; Biroja aprēķins

* -personāla rotācijas koeficients = (pieņemto skaits + atbrīvoto skaits)/faktiski nodarbināto vidējais skaits (norāda par cik % iestādē ir nomainījies personāls);

** -personāla aiziešanas koeficients = atbrīvoto skaits/faktiski nodarbināto vidējo skaitu (norāda cik % no nodarbinātajiem ir pārtraukuši darba tiesiskās/civildienesta attiecības).

2019.gadā uz vakantajām amata vietām Birojs izsludināja 25 amata konkursus, no tiem 14 noslēdzās bez rezultāta. Gada beigās Birojā aktuālas bija trīs vakances.

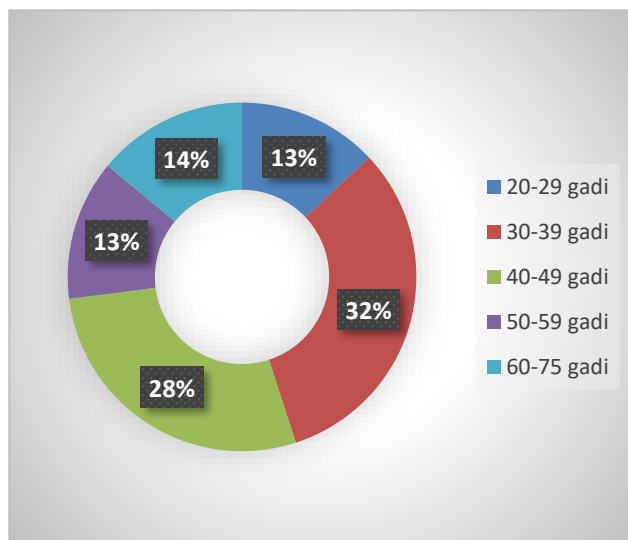
Birojā izsludinātie amata konkursi:

Rādītājs	Skaits sadalījumā pa gadiem		
	2017.	2018.	2019.
Uz vakantajām amata vietām izsludinātie konkursi	11	48	25
Saņemto amata konkursa pretendentu pieteikumu skaits	106	230	117
Pieteikumu skaits vidēji uz 1 amata konkursu	9,6	4,8	4,7

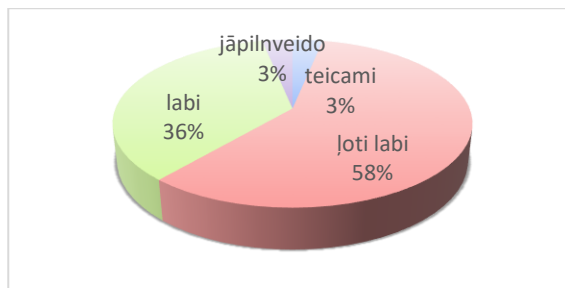
Avots: Biroja dati

Personāla demogrāfiskais sadalījums, vecuma raksturojums un kvalifikācija

No visiem Birojā strādājošiem 97% darbinieku ir augstākā akadēmiskā vai profesionālā izglītība, tai skaitā 47% ir ieguvuši maģistra grādu un 50% ir ieguvuši bakalaura grādu, bet 3% nodarbināto ir cita līmeņa izglītība. Augstākā izglītība būvniecībā ir iegūta 38% darbinieku. Pārskata gadā no visiem Birojā nodarbinātajiem 39% ir vīrieši un 61% - sievietes. Biroja personāla vidējais vecums ir 45 gadi. Lielākā daļa nodarbināto ir vecumgrupā no 30 līdz 49 gadiem.

Nodarbināto sadalījums pa vecuma grupām

Ikgadējās novērtēšanas rezultāti

Ikgadējās darba izpildes un tās rezultātu novērtējums par 2019.gadu liecina, ka Birojā strādā profesionāli darbinieki ar atbilstošām kompetencēm.

Par profesionālu, godprātīgu un pašizliedzīgu darbu, nozīmīgu personisko ieguldījumu Biroja attīstībā un mērķu sasniegšanā 2019.gadā tika apbalvoti 11 Biroja nodarbinātie, no tiem ar:

- ✓ Ekonomikas ministrijas apbalvojumiem – trīs;
- ✓ Biroja apbalvojumiem – seši;
- ✓ Jubilejas goda zīme “Nodrošinājuma valsts aģentūrai 10” – divi.

2019.gadā ģeogrāfiskā uzmanība tika pievērsta Biroja nodarbināto kompetences celšanai, organizējot apmācības un pieredzes apmaiņas pasākumus. Apstiprināto finanšu līdzekļu ietvaros Birojs nodrošināja nodarbināto kvalifikācijas celšanu saskaņā ar noteiktajām mācību vajadzībām, izmantojot iekšējos resursus, Valsts administrācijas skolas, Valsts kancelejas un citu mācību institūciju piedāvātās iespējas. Biroja nodarbinātajiem tika nodrošināta kvalifikācijas celšana būvniecības uzraudzības jomā, tajā skaitā par būvdarbu veikšanas kvalitāti un atbilstību, kā arī jautājumiem, kas saistīti ar būvju ekspluatācijas uzraudzības nodrošināšanu, juridiskajos un komunikācijas jautājumos, vadības prasmēs un citas apmācības, kas ir tieši saistītas ar tiešo darba pienākumu veikšanu.

2019.gadā Birojs ir turpinājis iepriekšējā gadā veikto reorganizācijas procesu nostabilizēšanu, kā arī spēris nozīmīgu soli nodarbināto darba vietu efektīvākā un ērtākā iekārtošanā. Birojs vienai no nozīmīgākajām pamatfunkcijām, proti Kontroles departamenta nodarbinātajiem, ir veicis darba vietu izveidošanu pēc principa “Activity-based working” (turpmāk – ABW). ABW ofisa iekārtošanas princips nodarbinātajiem nodrošina iespēju izvēlēties to darba vietu, kas ir vispiemērotākā noteikto uzdevumu veikšanai. Atbilstoši minētajam pirms ABW ofisa īstenošanas tika veikta nodarbināto aptauja, lai noskaidrotu nodarbināto ikdienas paradumus darba uzdevumu izpildē un iegūtu datus, kas veicinātu ērtākas darba vietas izveidi.

2. Iekšējās kontroles sistēma

Birojs pārskata periodā ir īstenojis šādus uzdevumus:

- ✓ apstiprināts Biroja Darba plāns 2019.gadam, kurā ir detalizēti izdalīti katras struktūrvienības darba uzdevumi, pamatojoties uz Biroja Stratēģiju un Darbības plānu;
- ✓ apstiprināts Apmācību plāns 2019.gadam un nodrošinātas plānā norādītās apmācību aktivitātes (nodarbināto kvalifikācijas celšana);

- ✓ apstiprināts Biroja korupcijas risku novēršanas plāns;
- ✓ iekšējās kvalitātes kontroles ietvaros notikusi Kontroles departamenta lietu izvērtēšana un veikta iekšējā pārbaude par Biroja valsts amatpersonu amatu savienošānu;
- ✓ Ekonomikas ministrija ir veikusi Pēcpārbaudes auditu par Būvniecības valsts kontroles biroja iekšējās kontroles sistēmas darbības efektivitāti un personālvadības īstenošanu un atzinusi, ka ieviestā kontroles sistēma Birojā ir efektīva. Ir sniegti 2 ieteikumi, kuru izpilde ir plānota 2020.gadā.
- ✓ progresa ziņojumā par Valsts pārvaldes reformu plāna 2020.gada izpildi Valsts kanceleja atzinīgi novērtējusi Biroju kā vienu no pirmajiem, kurš ieviesis viedo autotransporta vadības sistēmu, kā rezultātā tika samazināts lietošanā esošo automašīnu skaits, izlīdzināta autoparka noslodze, samazināts izlietotās degvielas daudzums un izmaksas, savukārt nodarbinātie ir atviegloti no atskaišu gatavošanas;
- ✓ ar mērķi atvieglot un paātrināt jauno nodarbināto iekļaušanos kolektīvā, Birojā ir ieviesta mentoringa sistēma - izdoti 4 rīkojumi par papildu funkciju veikšanu saistībā ar jauno nodarbināto ievadīšanu darbā (attiecināmi uz Kontroles departamenta būvinspektoru un Būvniecības informācijas sistēmas departamenta sistēmu analītiķa mentorēšanu);
- ✓ apliecinot klientam draudzīgu un uz viņu vērstu pieeju ikdienas darbā, Birojs ir iesaistījies Ekonomikas ministrijas iniciatīvā “Konsultē vispirms”. To, ka Birojs virzās pareizajā virzienā izcilas uzņēmējdarbības vides radīšanai Latvijā, apliecina gūtie panākumi – iniciatīvas I posma (par 2018. gadu) novērtējumā Birojs ir atzīts par ceturto labāko “Konsultē vispirms” īstenotāju divdesmit divu valsts iestāžu starpā, un arī II posma (par 2019. gadu) novērtējumā Birojs saglabā vietu līderu grupā;
- ✓ turpinās darbs pie Kvalitātes vadības sistēmas ieviešanas atbilstoši standartam ISO 9001:2015 (notiek procesu izstrāde), kuru plānots sertificēt 2020.gadā.

Lai nodrošinātu pamatfunkciju izpildi, ir pārstrādāti vai no jauna izdoti un apstiprināti šādi Biroja iekšējie normatīvie akti:

- ✓ Būvvaldes komisijas reglaments;
- ✓ Darba kārtība;
- ✓ Grozījumi Dokumentu pārvaldības kārtībā;
- ✓ Atlīdzības noteikšanas kārtība;
- ✓ Būvniecības valsts kontroles biroja pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība;
- ✓ Ētikas kodekss;
- ✓ Biroja un Ekonomikas ministrijas Grāmatvedības dokumentu apgrozības shēma;
- ✓ Būvniecības informācijas sistēmas drošības pārvaldības kārtība;
- ✓ Fizisko personu datu apstrādes kārtība;

- ✓ Būvspeciālistu profesionālais ētikas kodekss būvekspertīzes specialitātē;
- ✓ Ievadapmācība un Darba aizsardzības instrukcijas;
- ✓ Būvniecības valsts kontroles biroja reglaments sakarā ar jauno funkciju pārņemšanu enerģētikas jomā.

Birojs 2019.gadā sniedza priekšlikumus normatīvo aktu pilnveidei būvniecības un enerģētikas jomā:

būvniecības jomā par:

- ✓ būvniecības elektroniskā procesa ieviešanu (grozījumi gan Būvniecības likumā, gan saistītajos Ministru kabineta noteikumos, kas izdoti, pamatojoties uz Būvniecības likumu);
- ✓ datu nodošanu no elektroniskās darba laika uzskaites sistēmām uz vienotās elektroniskās darba laika uzskaites datubāzi.

enerģētikas jomā par:

- ✓ enerģētikas politiku regulējošiem normatīvajiem aktiem;
- ✓ aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšanu;
- ✓ Biroja kompetences paplašināšanu (izskatīti un sniegti priekšlikumi par grozījumu veikšanu 4 likumprojektos un par 21 saistīto Ministru kabineta noteikumu);
- ✓ sagatavots Ministru kabineta noteikumu projekts "Būvniecības valsts kontroles biroja sniegto maksas pakalpojumu cenrādis".

Birojs nodrošināja:

- ✓ atbilžu sniegšanu uz uzdotajiem jautājumiem gan par saņemtajiem iesniegumiem, kas ietilpst Biroja kompetencē, gan arī ar Biroja kompetenci saistītajiem jautājumiem;
- ✓ 5 izpildrīkojumu izpildi – piemērota piespiedu nauda par Biroja lēmumu nepildīšanu (piespiedu nauda visās lietās tika samaksāta);
- ✓ sprieduma izpildi civillietas ietvaros saistībā ar naudas piedziņu Biroja labā;
- ✓ aktīvu dalību BIS rīkotajos reģionālajos semināros, sniedzot juridisko atbalstu, kā arī sagatavojot atbildes uz būvniecības dalībnieku uzdotajiem jautājumiem par BIS;
- ✓ līgumu parakstīšanas procesu ar 148 tehnisko noteikumu izdevējiem "Par Būvniecības informācijas sistēmas lietošanu";
- ✓ 5 starpresoru vienošanās noslēgšanu "Par Būvniecības informācijas sistēmas lietošanu" (Lauku atbalsta dienests, Valsts vides dienests, Centrālā finanšu līgumu aģentūra, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Civilās aviācijas aģentūra);
- ✓ Biroja pārstāvību tiesu instancēs (5 lietas izskatīšanas stadijā tiesās, no kurām 1 lietā spriedums stājās spēkā, atstājot Biroja lēmumu negrozītu).

Tā kā ar 2020.gada 1.janvāri Birojs uzsāks enerģētikas politikas administrēšanu, Birojs no EM pārņems apjomīgu skaitu dažādās tiesvedības stadijās esošās enerģētikas lietas, kurās kā atbildētājs būs Birojs.

Vienlaikus minams, ka Saeima 2019.gada 21.novembrī pieņēma nozīmīgus grozījumus Būvniecības likumā, kas Birojam piešķir līdz šim nebijušas tiesības - no 2020.gada 1.jūlija piemērot sodus par administratīvajiem

pārkāpumiem būvniecībā. Būvniecības likums papildināts ar septiņiem jauniem pantiem, kuros noteikta administratīvā atbildība par dažādiem pārkāpumiem būvniecības jomā.

Papildus 2020.gada 1.jūlijā spēkā stāties arī Administratīvo sodu likums par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā.

Saskaņā ar minēto regulējumu Birojs varēs piemērot administratīvo atbildību arī par amatpersonas likumīgo prasību nepildīšanu vai amatpersonas darbības traucēšanu, kas skars Biroja pamatfunkciju veikšanu. Par šāda veida pārkāpumiem Birojs varēs piemērot brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai. Līdz ar to Biroja kompetence piemērot administratīvo atbildību būs ne tikai būvniecības jomā, bet arī pārvaldes jomā.

3. Biroja valsts budžeta programmu daļa

Biroja darbības nodrošināšanai tika piešķirts finansējums valsts budžeta finanšu programmā 20.00.00 "Būvniecība".

Biroja kopējais budžets **2019.gadā** bija 2 458 931 *euro*, tai skaitā:

- ✓ 20 000 *euro* – ieņēmumi no maksas pakalpojumiem;
- ✓ 99 966 *euro* – transferts no Aizsardzības ministrijas Būvniecības likumā noteikto funkciju veikšanai.

2019.gadā prioritārajam pasākumam "Nodrošināta Būvniecības informācijas sistēmas uzturēšana" bija plānoti 305 322 *euro*. Finansējums atbilstoši mērķim tika apgūts pilnā apmērā.

Atbilstoši likumam „Par valsts budžetu 2020.gadam” Biroja budžets **2020.gadā** veidos:

2 413 223 *euro* programmā 20.00.00 "Būvniecība", tai skaitā:

- ✓ 37 830 *euro* – ieņēmumi no maksas pakalpojumiem;
- ✓ 99 966 *euro* – ikgadējais transferts no Aizsardzības ministrijas Būvniecības likumā noteikto funkciju veikšanai;
- ✓ 305 322 *euro* izdevumos paredzēti prioritārajam pasākumam "Nodrošināta Būvniecības informācijas sistēmas uzturēšana".

8 271 000 *euro* programmā 29.00.00 "Enerģētikas politikas ieviešana", tai skaitā:

- ✓ 7 000 000 *euro* apakšprogrammā 29.02.00 "Elektroenerģijas lietotāju atbalsts",
- ✓ 1 271 000 *euro* apakšprogrammā 29.06.00 "Enerģētikas jautājumu administrēšana".

2019.gada 15.maijā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.190 "Būvniecības valsts kontroles biroja sniegto maksas pakalpojumu cenrādis" stājās spēkā jauns Biroja sniegto pakalpojumu maksas cenrādis par patstāvīgās prakses

uzraudzību un atkārtotu kompetences novērtēšanu un darbības sfēras paplašināšanu.

Būvniecības valsts kontroles biroja budžets

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2018.gadā (faktiskā izpilde)	2019. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	2 008 192	2 458 931	2 457 334
1.1.	dotācijas	1 897 692	2 338 965	2 326 987
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	13 203	20 000	30 483
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība			
1.4.	transferti	97 297	99 966	99 864
2.	Izdevumi (kopā)	1 994 990	2 458 931	2 426 851
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 978 428	2 327 077	2 295 855
2.1.1.	kārtējie izdevumi	1 974 840	2 323 652	2 295 855
2.1.2.	procentu izdevumi			
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti			
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība			
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	3 588	3 425	
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	16 562	131 854	130 996

IV. Komunikācija ar sabiedrību

Lai pārrunātu būtiskākās aktualitātes BIS attīstībā, kā arī informētu par galvenajām izmaiņām nozares regulējumā, 2019.gadā Birojā tika rīkotas četras regulārās sanāksmes Latvijas būvvalžu pārstāvjiem. Tajās uzstājās gan Biroja pārstāvji, gan arī speciālisti no citām būvvaldēm aktuālām iestādēm (Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes, Valsts zemes dienesta, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Valsts vides dienesta, Veselības inspekcijas, Valsts darba inspekcijas, Patērētāju tiesību aizsardzības centra un komunikāciju uzņēmuma "Tet") ar mērķi iezīmēt nozares turpmākās attīstības fokusus un būtiskākos jaunumus normatīvā regulējuma kontekstā. Sanāksmēs piedalījās arī Ekonomikas ministrijas Būvniecības departamenta vadība. Vienai no sanāksmēm tika mainīta pasākuma forma, līdzšinējiem klausītājiem kļūstot par runātājiem – savā pieredzē BIS ieviešanā dalījās Dobeles un Jelgavas pilsētas būvvalžu pārstāvji. Katrā būvvalžu sanāksmē piedalījās no 70 līdz pat vairāk nekā 100 cilvēkiem.

Ar mērķi informēt klientus par normatīvo aktu un kontroles prasībām, tika organizēti 10 semināri būvspeciālistiem par biežāk uzdotajiem jautājumiem būvniecības procesā, 2 semināri par ēku ekspluatācijas kontroli, kā arī 3 semināri būvju un būvprojektu ekspertīzē sertificētajiem speciālistiem. Katrs seminārs pulcēja vidēji 100 apmeklētājus – dažādās jomās sertificētus būvspeciālistus.

22.novembrī Birojs organizēja konferenci būvniecības nozares profesionāļiem, kā arī pašvaldību un nevalstisko organizāciju vadītājiem "BIS – platforma būvniecības procesa digitalizācijai Latvijā". Pasākumā piedalījās 250 dalībnieki, un tā laikā tika organizēta aptauja par nozares gatavību lietot BIS. Rezultātā 65% pasākuma apmeklētāju sistēmas lietošanai ir gatavi, kas, ņemot vērā faktu, ka no 2020. gada ikviena jauna būvniecības iecere būs iesniedzama tikai elektroniski, uzskatāms par pozitīvu rādītāju. Pasākumā pirmo reizi tika izcelti un godināti izcilākie BIS lietotāji deviņās dažādās nominācijās.

Tāpat notiek Biroja iesaiste citu institūciju rīkotos pasākumos. 14. – 15. oktobrī tika organizēta Eiropas Būvniecības kontroles konsorcijs (Consortium of European Building Control - CEBC) darba sanāksme Briselē. Tā kā Birojs bija iesaistījies CEBC kopprojekta pētījumā "Būvniecības kontroles kompetences Eiropā" ("Building control competences across Europe"), un sanāksmes laikā notika pētījuma rezultātu apkopošana, noskaidrojās, ka starp sešpadsmit pētījuma dalībvalstīm Latvijas būvniecības kontroles kompetences novērtēšanas sistēma ir atzīta par vienu no labākajām Eiropā.

6. un 7. novembrī Kontroles departamenta pārstāvji devās uz Baltijas valstu būvniecības uzraudzības organizāciju sadarbības sanākumi Tallinā (Igaunijā), kuru rīkoja Igaunijas Patērētāju aizsardzības un tehniskās uzraudzības iestāde.

Daloties zināšanās un apliecinot atvērtību studentiem kā potenciālajiem kolēģiem nākotnē, Birojs viesojās Latvijas Lauksaimniecības universitātes Vides un būvzinātņu fakultātē. Tika organizētas vieslekcijas, kurās studenti uzzināja par būvdarbu kontroli būvobjektā, būvniecības procesa dalībniekiem un tipiskākajām pārbaudēs konstatētajām problēmām. Tāpat studenti tika iepazīstināti ar BIS, tās saturu, lietotājiem un iespējām.

Ar Latvijas Lauksaimniecības universitātes Vides un būvzinātņu fakultāti 2019.gada sākumā tika noslēgts sadarbības līgums. Tāpat sadarbības līgums 2019.gada vasarā noslēgts ar Rīgas Tehnisko universitāti, bet rudenī – ar Rīgas Celtniecības koledžu.

Nemot vērā, ka viens no Biroja galvenajiem mērķiem ir attīstīt BIS kā vienotu platformu būvniecības nozares dalībniekiem, kas ir ērts un viegli izmantojams ikvienam, tostarp cilvēkiem bez speciālām zināšanām būvniecībā, lai popularizētu sistēmu un iepazīstinātu ar tās iespējām, Birojs piedalījās izstādē "Māja I 2019".

Turpinot sabiedrības iepazīstināšanu ar BIS, 2019. gada jūnijā Biroja pārstāvji piedalījās sarunu festivālā LAMPA Cēsu Pils parkā. Tika testēta BIS lietojamība no ikdienas lietotāju skatu punkta - vairāk nekā 30 apmeklētāji veica uzdevumu - saviem spēkiem izveidoja privātpersonas pilnvarojumu būvspeciālistam, līdz ar to tika fiksētas galvenās atziņas, secinājumi un rekomendācijas BIS uzlabošanai. Kopumā festivāla laikā vairāk nekā puse jeb 52% testētāju norādīja, ka sistēmu ieteiktu lietot saviem draugiem.

Lai informētu par BIS kā platformu, kas no 2020. gada būs nepieciešama ikvienam, kurš vēlēties reģistrēt jaunu būvniecības ieceri, gada nogalē tika rīkota plaša informatīva kampaņa sabiedrībai. Kampaņas sauklis bija "Būvē ēkas, nevis papīru kalnus!", un tā norisinājās vairākos informatīvajos kanālos. Pēc kampaņas aktivitātēm par 4 % samazinājās to cilvēku skaits, kas par BIS nebija dzirdējuši neko, savukārt par 35,8% palielinājās to cilvēku skaits, kas par BIS bija dzirdējuši, bet precīzi nezināja, kas tas ir.

BIS ir guvusi novērtējumu arī no nozares organizāciju puses - 2019. gada decembrī tai tika piešķirts Latvijas Informācijas un Komunikācijas tehnoloģijas asociācijas (LIKTA) gada balvas "Platīna Pele 2019" atzinības raksts par izcilu sniegumu kategorijā "Veiksmīgākais E-paraksta integrācijas risinājums".

Sagatavoti pieci raksti nozares specializētajā žurnālā "Būvinženieris" – februārī un augustā par ekspertu sertificēšanas jautājumiem, jūnijā – par

publisku ēku ekspluatācijas uzraudzību un periodiskās apsekošanas nepieciešamību, oktobrī – par BIS attīstību, bet decembrī – par energoefektivitāti un gandrīz nulles enerģijas ēkām.

V. Nākamajā gadā plānotie pasākumi

Lai nodrošinātu noteikto Biroja prioritāšu izpildes efektivitāti un ilgtspēju, Birojs 2020.gadam ir noteicis šādas prioritātes:

1. pabeigt BIS funkcionalitātes pilnveidi ERAF 1.kārtas ietvaros un uzsākt BIS funkcionalitātes pilnveidi ERAF 2.kārtas ietvaros;
2. pilnveidot BIS lietotāju atbalstu sistēmu;
3. pilnveidot uz risku vadības principiem balstītu ēku ekspluatācijas kontroli, uzlabojot uzraudzības procesu, tai skaitā ņemot vērā BIS attīstību;
4. izstrādāt vadlīnijas būvdarbu kvalitātes kontroles sistēmas izstrādei, veikt pilotprojektu kvalitātes kontroles sistēmas analīzei objektā;
5. sniegt atbalstu nozarei, nodrošinot dažādus informatīvus un izglītojošus pasākumus par Biroja kompetences jautājumiem, tai skaitā "Konsultē vispirms" principa ietvaros;
6. izstrādāt būvprojektu ekspertīzes veikšanas metodiku;
7. pārņemt no Ekonomikas ministrijas enerģētikas politikas administrēšanas funkcijas;
8. sniegt priekšlikumus Ekonomikas ministrijai normatīvā regulējuma pilnveidošanai;
9. organizēt tikšanās, stiprinot starptautisko pārrobežu sadarbību, ar kompetentajām institūcijām;
10. nodrošināt sabiedrības informētību par Biroja kompetences jautājumiem;
11. īstenot zināšanu un prasmju tālāku nodošanu, sadarbībā ar augstskolām nodrošinot studiju prakses vietas un organizējot Biroja speciālistu vieslekcijas;
12. iesaistīties centralizēti rīkotās valsts pārvaldes akcijās, kas vērstas uz atklātību, caurspīdīgumu un godīgumu Biroja ikdienas darba pienākumu pildīšanā.

Direktore

S.Mjakuškina

Biroja struktūra (spēkā līdz 31.12.2019.)

